

Nemen wij art. 8. Het bepaalt, dat de katholieke geestelijken zich niet met politiek zullen bemoeien. Dat de katholieke kerk haar geestelijkheid voortaan verre van de politiek wil houden, is haar zaak. Maar het artikel gaat verder. Het legt de regeering de verplichting op, er voor te zorgen, dat ook andere kerken hun priesters ont-politiseeren. Hoe heeft de regeering die verplichting kunnen aanvaarden, hoe heeft zij dit bevel van Rome kunnen opvolgen, zonder ons vooraf om onze meening te vragen?

Men moet Dositiej van zijn standpunt hierin gelijk geven, want juist de politieke invloed der popes is voor de Servisch-orthodoxe kerk, die bovendien immers steeds meer nationaal dan religieus was, kenschetsend. Men vindt hen onder de afgevaardigden van alle partijen en de voortdurende en veelzijdige aanraking, waarin zij met de bevolking verkeerden, maakt hen juist als gedeputeerde bijzonder gezocht.

De kerk „ont-politiseeren". Het is „diplomatie", maar ze lijkt bedenkelijk veel op een systeem, dat op harakiri uitloopen moet — in dezen tijd.

Uit de „N. B. Crt.":

Ramsay Muir, de vice-voorzitter van de liberale partij, heeft gisteren op een lezing in een vacatie-cursus voor onderwijs te Londen gesproken over de kwaliteiten, die iemand tot een goed burger stemmen onder een dictatuur, vergeleken bij die in een democratie. Tot de eerstgenoemde rekende hij de bereidheid zijn meening kant en klaar en zonder critiek te aanvaarden van hoogerhand, de bereidwilligheid op bevel te haten al wie de regeering veroordeelt, en de bereidheid zichzelf weg te cijferen tegenover den staat.

De kwaliteiten, vereischt in een vrije democratie, zijn, volgens Muir, vrijwillige onderwerping aan de wet, verdraagzaamheid, gevoel van verantwoordelijkheid voor het algemeen welzijn en de gave van vrijmoedige en verstandige critiek.

Muir achtte het gruwelijk, dat men tegenwoordig zoo veel lieden met een air van voldoening hoort zeggen: „Ik stel geen belang in de politiek".

„Soetigheid".

Dr H. Kaajan schreef in „De Rotterdammer" eenige artikelen over de Statenvertaling, zulks in verband met derzelver jubileum. Om. lezen we:

Reeds vroeger hebben wij verteld, dat de invoering in de kerken niet zonder tegenstand geschiedde, zoodat er eenige jaren verlieten, eer de nieuwe vertaling in alle openbare kerken der onderscheiden provinciën gebruikt werd. Heel wat lijdelijk verzet moest overwonnen worden. Wij, die bij den Staten-Bijbel zijn opgegroeid, kunnen het ons nauwelijks indenken, dat deze niet allerwegen met gejuich werd begroet en als een „nieuwigheid" met een zeker wantrouwen werd ontvangen. Het dwepen met en het zich vastklemmen aan het oude is steeds een kenmerk van den kerkelijken mensch geweest. Onder welk een geweldigen tegenstand zijn allengs de orgels in de kerken ingevoerd! Sommigen riepen uit: „De orgels in de kerken bewegen onze trage harten". Maar anderen zeiden: „De orgels zijn een inventie van den vorst der duisternis"; zij stelden de orgels gelijk met beelden-dienst en afgoderij. Onze vaders hebben alle pogingen aangewend om het orgel geheel te doen zwijgen en de organisten af te zetten. En de Overheid stond den organisten toe, zoo zij muzikale stukskens wilden spelen, zulks te doen, mits dat zij „grave en stichtelijke stukskens speelden en motetten en ligtvaardigheid achterlieten". Hoe heeft de groote Voetius nog tegen de orgels in de kerk geijverd en daverden vele preekstoelen van hevige uitvallen tegen „allerlei verderfelijke nieuwigheden"! Eerst langzamerhand vond in de kerken de overtuiging ingang, dat het orgelspel een middelmatige zaak was en dus in de vrijheid der kerken kon gelaten worden.

Is het wonder, dat velen aanvankelijk in den Staten-Bijbel een „nodelooze nieuwigheid" zagen? Daarom gingen de kerken bij de invoering van de nieuwe vertaling met groote bedachtzaamheid te werk en besloten de Synoden haar overal „met soetigheid" in te voeren, „met de minste quetse ende ongemack van de gemeente" of „met de meeste sachtigheid en discretie".

Daarna pas won in de gezinnen de Staten-Bijbel het pleit. Want, hoewel door de eenvoudige menschen nimmer begeerd, werd hij toch van hooger hand, zij het met zachten dwang, ook aan de gezinnen opgelegd. Zoo werd hij van kerk- en schoolboek nog vrij spoedig huisboek. En de rust trad weer in.

Het duurde niet lang of de gemeenteleden kenden aan de vertaling zelfs een Goddelijk gezag toe. Met krappen en beslag kreeg de pronkbijbel in menig huis een eereplaats. Huwenden ontvingen een trouwbijbel cadeau als een veilig compas op de groote levenszee.

De kanteekeningen.

Uit hetzelfde artikel van Dr H. Kaajan:

Naar Potgieters woord is de taal van den Staten-Bijbel „het mannelijkst Hollandsch dat ooit geschreven werd".

En Busken Huet getuigt: „Noch Hooft, noch Huygens, noch Vondel, noch zelfs de populaire Cats, zijn in zulke mate de taalmeesters van het Nederlandsche volk geweest als de overzetter van den Staten-Bijbel".

Zelfs de kanteekeningen zijn van betekenis en kenmerken zich door beknoptheid. Prof. van Veldhuizen bekende: „Er is iets beschamends in, na het lezen van een nieuw boek over een nieuwe kwestie, te ontdekken, dat de kanteekeningen er al over mepraten. En dat is vaker het geval dan men denkt".

Maar veel hooger staat de geestelijke zegen, door den Staten-Bijbel verspreid. Ons volk is door hem een theologiseerend volk geworden.

De Staten-Bijbel heeft niet zonder reden de geslachten overleefd. Nog is hij voor het nakroost een nooit genoeg te waardeeren schat van 's Heeren verbond-trouw in de lijn der geslachten.

Hoevelen zijn door dezen Bijbel gesticht en bemoeid, vermaand en vertroost!

En nog steeds is deze Bijbel de wegwijzer naar een beter Vaderland.

Prof. Van Veldhuizen schreef eens: „Ik denk er niet aan dit meesterstuk te gaan bedillen". Men gevoelt, dat men met een massief stuk werk te doen heeft, met een heerlijk-vloeiende rythme, en het ongepaste om een monument van eeuwen te bekrassen. De Staten-Bijbel is geheeten „een eerezuil" voor de Dordtsche Synode en men zal superieur werk moeten leveren om dien eerezuil te overschaduwen.

K. S.

LOSSE NUMMERS.

Herhaaldelijk komen bij ons aanvragen in om losse nummers van „De Reformatie", waarin één of ander artikel is opgenomen, zonder vermelding van datum of jaargang van het verlangde nummer. We moeten er de aandacht op vestigen, dat de administratie zich onmogelijk kan belasten met het nazoecken daarvan. Wij verzoeken daarom bij de aanvraag den datum van het nummer te willen aangeven, daar anders toezending achterwege zal moeten blijven. De aanvraag dient ook vergezeld te zijn van het bedrag van f 0,15 per nummer, daar incassieren van dergelijke kleine bedragen te kostbaar is.

De Uitgevers:

Goes.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:

Capelle a. d. IJssel: W. Schouten te Westbroek en D. K. Wielenga te Bellingwolde.
Jutrijp-Hommerts: Cand. J. L. van Apeldoorn te Zeist en Cand. J. S. Greidamus te Tzum.

Beroepen te:

Capelle a. d. IJssel: W. Schouten te Westbroek.
Munckezijl: Cand. H. van der Wey Jr. te Coevorden.
Schiebroek-Hillegersberg (Centrum): E. T. van den Born te Helpman.

West-IJselmonde: Cand. H. J. Spier, hulppred. te Montfoort.

Aangenomen naar:

West-IJselmonde: Cand. H. J. Spier, hulppred. te Montfoort.

Bedankt voor:

Ommer: L. Kuiper te Oud-Loosdrecht.
Schiebroek-Hillegersberg (Centrum): B. Holwerda te Kantens (Gr.).
Stad aan 't Haringvliet: J. Hindriks te Dussen.

Intrede te:

Nieuw-Beets: Cand. D. A. Zijlstra. Tekst: Zach. 4:6b.
Zevenbergen: Cand. J. S. v. d. Weg. Tekst: 2 Cor. 4:5-7.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Aangenomen naar:

Sneek: Cand. J. C. Maris te Zwolle.

Bedankt voor:

Boskoop, Harlingen, Noordeloos en Papendrecht: Cand. J. C. Maris te Zwolle.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Middelhamnis: A. de Blois te Gouda.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Assen: N. R. Hefting te Eelde.
Boven-Hardinxveld: H. Kraay te St. Annaland.
Nieuw-Beijerland: Cand. C. M. Langeveld te Maassluis.
Overlangbroek: D. v. d. Ent Braat, cand. te Voorschoten.
Retranchement: Cand. A. Donker te Alphen a. d. Rijn.
St. Pancras: P. J. Krop te Ferwerd.
Waverveen: Cand. L. Brasser te Huizen (N.-H.).
Wijk in N.-Br. (toez.): T. H. Oostenbrug te Goudarak.
Zuid-Beijerland: A. de Leeuw te Willige Langerak.

Aangenomen naar:

Bruchem en Kerkwijk: Cand. L. Brasser te Huizen.
Dordrecht (vac. D. Bins): J. H. Smit Sibinga, Voorg. der Ver. van Vrijz. Herv. te Groningen.
Overlangbroek: D. v. d. Ent Braat, Cand. te Voorschoten.
Sneek: A. Kentie te Haamstede.

Bedankt voor:

Doornspijk: D. J. v. d. Graaf te Schoonhoven.
Groot Ammers: W. Rijnsburger te Oud-Beijerland.
Holwerde (Gr.): W. de Jong te Idsegahuizen.
Noordlaren: G. F. D. Locher te Nijega (H.O.N.)
Woltersum: A. Donker, cand. te Alphen a. d. Rijn.

Overleden:

D. Eilerts de Haan te Woerden, em.-pred., 73 jaar.

Theologische School te KAMPEN.

De inschrijving van nieuwe studenten en de recensie zal D.V. gehouden worden op 24 September, des middags van 2.30-4 uur.

Zij, die zich op grond van Diploma Eind-examen Gymnasium of Staats-examen willen laten inschrijven, worden op 24 September verwacht des morgens om 10 uur, in het gebouw der School, Oudestraat 6.

Namens het College van Hoogleraren, Dr. K. SCHILDER, Secretaris.

Drukwerk nodig?
OOSTERBAAN & LE COINTRE
MAAKT HET STEEDS VOOR U IN ORDE
Zoo wel het meest eenvoudige als het meer moderne Drukwerk wordt in den kortst mogelijke tijd klaar gemaakt. Vraagt ontwerpen en prijzen aan bij **OOSTERBAAN & LE COINTRE**
DRUKKERS-UITGEVERS

Chr. Muziektijdschrift „De Harp"

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Adm.-Adres: te Helmersstraat 94 - Amsterdam (W.)

BESTUREN, HOOFDEN EN ONDERWIJZERS VAN CHRISTELIJKE SCHOLEN, die in dezen tijd op de hoogte willen blijven van wat er in de kringen van het Chr. onderwijs omgaat, vinden daartoe hun blad in het vrije schoolblad

„DE SCHOOL MET DEN BIJBEL"

WEEKBLAD VOOR HET CHRISTELIJK ONDERWIJS

Het blad, dat onder leiding staat van de redacteurs A. J. DREWEES, en L. v. d. ZWEEP, telt de meest bevoegde medewerkers, o.a. voor wetstechnische zaken, en geeft een getrouw beeld van de stroomingen en feiten op het terrein van het Chr. L.O.

Men neme een proefabonnement voor een half jaar à f 2.20, bij vooruitbetaling te storten op postrek. 36000, bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

WEET U

dat er een „Ver. van Organisten bij de Geref. Kerken" bestaat, die o.a. ook onze Kerken van advies dient bij orgelbouw, -restauratie of 't bemoemen van organisten?

KENT U

„Organist en Eredienst", het maandblad, door deze vereniging uitgegeven, bevattende verschillende leerzame artikelen betreffende kerkzang, orgelspel enz., bovendien vaak voorzien van een muziekbijlage?

ZOUDT U

dat blad ook niet willen lezen? Het wordt U gratis toegezonden indien U donateur (min. f 2.50 p. j.) of begunstiger (min. f 1.— p. j.) van deze vereniging wordt.

Aanmelding en gratis proefnummers bij den 2en Secretaris: R. HUIZENGA, Bilderdijklaan 79, Rijswijk (Z.-H.).

Veertien eenvoudige Oefeningen

nagelaten door A. PUNT in leven Oefenaar bij de Geref. Kerken met een woord ter Inleiding van Prof. Dr F. W. GROSHEIDE

Uitgegeven ten voordeele van de V.U.

Met portret van den schrijver — 192 bladz. f 1.25.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de

Uitgevers Oosterbaan & Le Cointre - Goes.

Lezers van „De Reformatie"! Wekt uw kennissen op proefnummers van ons Blad aan te vragen. Zeer velen doen dit reeds! U ook?

Mede
Br
M
Dr
Drs
Erm
's-G
Phil
Ds

Alle
Prof.

INHOUD:
Uit de Sc
lijk Leve
Kinderloo
Jamboree
verbeeldi
turier uit
Vondel en
Historie:
wetensch
ding en
Evangelis
schouw.

INHOUD:
Uit de Sc
lijk Leve
Kinderloo
Jamboree
verbeeldi
turier uit
Vondel en
Historie:
wetensch
ding en
Evangelis
schouw.

Bij het
stuiten w
we telker
ondersche
onder he
schikken
pervlakkig
kundige
staan tege
der aand
kunstwerl
noemen
Willem R
noemde
eenzelvigh
houdend.
Alvoren
gen te m
bij een i
van den N
—270), wi
heeft ach
leer¹). We
uitgaven t
We houde
Plotinus g
of wijzigt
vatting, di

In het
hiërarchie
en hoorbe
klanken. I
den, wete
de ziel ra
schoon. G
nog een l
Een gan
der zienlij
halve door
houdingen
het geheel
dingen, w
ten, niet s
bliksemlic
kan bij g
schoon, di
schelijk ge
aan een
leent.

Zwaarde
heerschen
passen op
en weten
maatverho
niettemin
te spreken
dat er da
tusschen l

1) Veel a
halt und Ge